



Številka 14.

Izdaje in ureduje SREČKO MAGOLIČ.

Leto III. 1888.

Kaj naj se opeva.

(Dr. Juniju, posvetil P.)

Vvod.

Vse dolgo sem premišljeval,
Kaj zopet hotel bi zapeti,
A kritike sem jaz se bal,
Ker tá — je v modi zdaj na sveti!

Da vgajalo ne bode vsem,
Kar čut srcá mi tu izliva,
Ker sam iz lastne skušnje vem,
Da gad se v meji vedno skriva!

Da ljubim — hočem vam zapet' —
Pa vender ne — ker je pregrešno!
V nebeske poezije cvet
To mešat — petje je brezvspešno!

Ljubezen spolno — a ne gré,
Ne smem opevat lepe deve!
Ker strup za mlado je srcé,
Nebeške kvari le odseve!

Kaj dom trpi, kaj narod naš
Od pete tujčeve potlačen,
Opevati? — Vsaj vse je laž,
Poreče svet mi razkoračen!

Da z vero tujci so na vrat
Nam jarem robstva naložili —
Vse nič ni res, stotisočkrat,
»Slovenčie naši bodo vpili!

Grmanski škofje — rod so naš
Nekdaj krstili z mečem v roki —
To spet je zgodovinska laž,
»Slovencev« naših bodo zvoki!

Da nekdanj svete vere luč
Sta nam Solunska brata vžgala —
Poréko: Vrat tih jima ključ
Grmanska je omika dala!

Še več me peti je željá,
A vsahnilo mi je črnilo,
Poldne oznanja glas zvoná
In pa — na mizi je kosilo!

Kakó da tujci so nekdanj
Preganjali plemé slovansko,
Kakó teptajo je še zdaj —
To sama strast je — ni kršćansko!

No, kaj pa naj bi vam zapel!? —
Kakó goji se repa, zelje,
Kakó orat je ta začel,
Kam steza ta in ona pelje!

Kako zasaja se krompir,
Kako na polji žito rase,
Na pašniku kako pastir
Živinico bogato pase!

Kako da deca se igra
Ko se na mladem solnci greje,
Kako na gnoji se rahljá
Kokoš, ko mati piške šteje!

I.

Požanješ kadar oves svoj,
Preorji dobro zopet njivo,
Navozí nanjo tudi gnoj
Za njo najboljše bo gradivo.

Po brazdah z brano gor in dol —
A v tó, živinico pripreži,
Naj bode krava ali vol,
Ter pazno ravne črte reži.

Krivost téh, ljuba ni očem,
S tem se estetika uniči;
Prijatelj, jaz ti to povém,
Nikár ti mene ne sumniči!

Sejati počneš zdaj lahkó,
Ti repo — ne! le repno seme,
Vse prav ti obrodilo bo,
Če vgajalo mu bode vreme!

Pa skorej bi pozabil bil,
Da čas saditve zdaj je zelja, —
A kaj bi kmeta vse učil,
On radi da le ni nedelja!

(Konec prih.)



Prižigalec.

Poljski spisal **Henrik Sienkiewicz**. — Prevel **J. Sattler**.

I.

Neskega dne je prižigalec v Aspinvalu, ne daleč od Paname, izginil brez sledu. Ker se je zgodilo to med viharjem, splazil se je bil pone srečnež najbrže nad sam breg skalovitega otočka, na katerem stoji majak, in val ga je odplavil. Verjetno bilo je to tembolj, ker drugi dan neso našli njega ladjice, stoječe v skalnatej zajedi. Prazno je bilo torej prižigalca mesto, katero je trebalo kar najhitreje popolniti; kajti majak ni le važen za mestni promet, nego tudi za ladje ploveče iz New-Jorka v Panamo. Zatočina moskitovska ima obilo sipin, mej katerimi je plovstvo celo podnevi težavno, ponoči pa skoro nemogoče, izlasti kadar je meglovito, kar je često na teh od povratnikovega solnca razgretih vodah. Jediní vodnik mnogobrojnim ladjam je tedaj luč na majaku.

Skrbeti za to, da najde novega prižigalca, moral je konzul Držav Zjedinjenih, ki je stanoval v Panami; a briga ta ni bila majhna, ker je prvič treba bilo naslednika najti vsekakor tekom dvanajstih ur, drugič moral je naslednik biti nenavadno vesten človek; ni se torej smel vsprejeti kedor koli; naposled se sploh nihče ni oglasil za to službo.

Življenje na stolpu je nad mero težavno ter se nikakor ne smehlja lenim in svobodno klatenje ljubečim ljudem južnih krajev. Prižigalec je pravo za pravo ujetnik. Razun nedelje ne more on popolnem nikdar ostaviti skalnatega svojega otočiča. Ladja iz Aspinvala mu pripelje jedenkrat na dan živež in svežo vodo, potem se privoznik nemo domov vrne; na celem otočku, ki meri jeden ora, pa ga ni živega krsta ne. Prižigalec stanuje v majaku in ga vzdržuje v redu; podnevi daje znamenja stem, da razovesi raznobojne zastave, kakor kaže tlakomer, zvečer pa prižge luč. Ne bil bi to velik trud, da ni treba prekoračiti četiri sto stopnic vijugastih in jako visokih, ako hoče priti od zdolej do svetilke na vrhu stolpa; prižigalcu pa je učiniti ta hod mnogokrat na dan. Sploh je to življenje samostansko in še huje nego samostansko, ker je samotarsko.

Ni torej nič čudnega, da je Mra. Izaka Folcombridga sila skrbelo, kje najde pokojnemu stalnega namestnika, in lahko razumemo njega radost, ko se je iznenada oglasil naslednik še istega samega dne. Bil je to človek že star, let kakih sedemdeset ali več, toda čvrst, po konci stoječ, postave in kretanja vojaškega.

Lase imel je čisto bele, polt ogorelo kakor Kreoli, ali soditi je bilo po modrih očeh, da ni pripadal k južnim ljudem. Obličja bil je potrtega in otožnega, vender poštenega. Takoj je ugajal Folcombridgu. Treba bilo ga je še le preskusiti, pri čemer se je razvil nastopni razgovor:

»Od kod ste?«

»Poljak sem.«

»Kaj ste delali do sedaj?«

»Klatil sem se.«

»Prižigalec mora rad biti na svojem mestu.«

»Potrebujem odpočitka.«

»Ste li služili kedaj? Ali imate poštene svedočbe o službi državnej?«

Stari mož potegnil je iz nedrij obledelo capo svilnato, podobno trepcu starega prapora, razgnil jo ter dejal:

»To-le so svedočbe. Ta križec dobil sem leta tridesetega. Ta drugi je španjsk iz vojne Karliske; ta tretji je legija francoska; četrtega prejel sem na Ogrskem. Potem bil sem v Državah proti južnim, ali tam ne dadé križcev — nego ta-le papir.«

Folcombridge vzel je papir in začel čitati:

»Hm! Skavinski? To je vaše ime? . . . Hm! . . .

Dve zastavi ste vzeli svojeručno o napadu z bajonetom . . . Bili ste vrl vojak!«

»Možno mi bode biti i vestnim prižigalcem.«

»Treba tam iti vsak dan večkrat na stolp. Imate li noge zdrave?«

»Prehodil sem pleny peš.«

(Pleny se se imenujejo neizmerne stepe mej New-Jorkom in Kalifornijo.)

»All right! Ste li kaj znani s službo pomorsko?«

»Tri leta služil sem na ladji kitolovnici.«

»Poskusili ste razna podjetja?«

»Le miru nesem poskusil.«

»Zakaj ne?«

Stari mož je zmajal z ramami.

»Taka usoda«

»Vender se mi za prižigalca zdite prestari.«

»Sir!« oglasil se je naglo kandidat z ganljivim glasom: »Oslabljen sem preveč in upehan. Mnogo sem, vidite, obhodil. Služba ta je jedna izmej takih, kakeršne sem si vroče želel. Star sem, potrebujem pokoja! Treba

mi, da si povem: tu že bodeš sedel, to je pristanišče tvoje. Oh, Sir! to od vas le zavisi. Drugokrat se ne utegne nuditi takšna služba. Kolika sreča, da sem bil v Panami Prosim vas milo Za Boga, jaz sem kakor ladja, ki utone, če ne pripluje v pristanišče Ako hočete osrečiti človeka starega Pri-segam, da sem pošten, ali dosti že imam tega klatenja»

Modre oči starčeve izražale so tako globoko prošnjo, da je Folcombridge, ki je imel dobro, odkrito srce, ganjen bil.

»Well!« rekel je. »Vsprejem Vas. Prižigalec ste.«

Obraz se je starcu izjasnil z neizrekljivo radostjo.

»Hvala vam.«

»Se li utegnete že danes peljati na stolp?«

»Dà!«

»Potem Good bye! . . . Še jedno besedo: radi slednjega pogrška v službi bodete odpuščeni.«

»All right!«

Tega samega še večera, ko je solnce nagnilo se na drugo stran medmorja in je po dnevu žarnem nastopila noč brez somraka, bil je novi prižigalec že očitno, na svojem mestu, ker je majak kakor navadno sipal po vodi bleščečo svojo luč. Noč bila je popolnem mirna, tiha, resnično povratnikova, nasičena s svetlo meglo tvorečo krog meseca velik šaroven venec. Morje le je vrelo burno, ker je rasla plima. Skavinski stal je na balkonu, čisto pri velikanskej svetilki, podoben od zdolej črnej majhnej piki. Poskušal je zbrati misli in doumeti svoje novo položje. Toda misli njegove bile so preveč pod dojmom, da bi se mogle razvijati pravilno. Čutil je on nekaj tacega, kakor čuti gnana zver, ki se naposled skrije pred gonjo na kako nepristopno skalo ali v otolino. Došel je vendar le zanj pokoja čas. Čut, da je življenja izvest, napolnil je z nekim neizrekljivim razkošjem njega dušo. Tu-le, na tej skali mogel se je kar naravnost rogati prejšnjemu klatenju, prejšnjim nesrečam in neizrekljivim. Bil je on zares kakor ladja, katerej je vihar zlomil jadrenike, raztrgal vrvi, jadra, kojo je metal od oblakov na dno morja, v katero so se zaganjali ljuto peneci valovi, — ki je pa vendar krenila v pristanišče. Obrazi tega viharja premikali so se sedaj brzo v njega duši v predočbo tihe bodočnosti, ki se je imela početi.

Marsikaj povedal je sam Folcombridgu o čudnej svojej usodi, vendar pa ni omenil tisoč drugih dogodkov. Imel je on nesrečo, da je vselej, kadar si je postavil šator in podnetil ognjišče, da bi se nastanil stalno,

izdril nek vihar šatoru koice, razpihal ognjišče in njega samega nesel v pogibel. Gledaje sedaj sè stolpnega balkona na osvetljene valove, spomnil se je vsega, česar je doživel.

Bil se je v četerih delih sveta — in klaté poskušal malone vsa podjetja. Ker je bil delaven in pošten, si je marsikak novec zaslužil, a ga vselej potrošil navzlic vsej opreznosti in največjej ščedljivosti. Kopal je zlato v Avstraliji, iskal dijamantov v Afriki, bil je lovec v Vzhodnej Indiji. Ko si je v svojem času kupil v Kaliforniji kmetijo, ugonobila ga je suša; poskušil je kupčevati sè svinjami plemnimi v notranjej Braziliji: plav se mu je razbila na Amaconu, on sam pa je brezorožen in malone nag klatil se po gozdih več tednov, živeč se z divjim ovočjem in pripravljen vsak hip, da ga kaka zver raztrga in požre. Založil si je kovačnico v Heleni, v Arkanzasu in — pogorela je do tal, ko je velik požar upepelil vse mesto. Potlej so ga v gorah skalovitih ujeli Indijani in, čudom le so ga rešili lovci kanadijski. Bil je mornar na ladji plujočej mej mestoma Bahia in Bordeaux, na to harpunik na kitovnici; obe ladji sta se razbili. Imel je tovarno za smodke v Havani in — okral ga je tovariš, ko je sam ležal bolan za »vomito«. Naposled se je prebil do Aspinvalla — in tu bi imela biti meja njegovim neizrekljivim nezgodam. Kaj bi ga pač moglo zadeti še na tem skalovitem otočku? Ne voda, ne ogenj, ne ljudje. Sicer pa Skavinskemu ljudje neso prizadejali mnogo zlega; več je našel dobrih nego zlih.

Podoba je bila, da ga preganjajo vsi četeri življi. Kedor ga je poznal, rekel je, da nema sreče, in s tem je pojasnil vse! On sam bil je sicer malo zmocen. Veroval je, da ga neka silna maščevalna roka dohaja povsod, po kopnem in po morji. Vendar ni rad o tem govoril; včasi le, kadar so ga vprašali, čegava da je ta roka, pokazal je skrivnostno na zvezdo severnico in odvrnil, da to pride od ondod . . .

Zares, nezgode njegove bile so tako neprestane, da so kaj lahko zabile klin v glavo, izlasti temu, ki jih je okusil. Inače pa je imel potrpljivost indijansko in veliko mirno silo odporno, ki prihaja iz poštenega srca. V svojem času na Ogrskem so ga zbadali z bajonetom, ker ni hotel prejeti za stremen ter vpiti: pardon, kar so mu velevali, ako se hoče oteti. Torej tudi v nesreči se ni udal. Nebrojnokrat strt, počel je znova mirno svoje potovanje. Bil je to v resnici čudak, da mu ga ni bilo jednacega. Stari ta vojak, opaljen Bog vé v koliko bitvah, utrjen v bedi, imel je srce otročje. O času epidemije na Kubi obolel je zbok tega,

ker je razdelil mej bolne ves svoj kinin ki ga je imel precej v zapasu, ne pridržavši sebi niti grana ne.

Bilo je v njem še i to čudno, da je po toliko prevarah vedno bil poln upa in ni izgubil nadeje, češ, da še bude vse dobro. Po zimi zaživel je vsegdar in prorokoval velike dogodke. Čakal jih je netrpljivo in zamišljen v nje živel po cela leta Toda zime so minile druga za drugo, in Skavinski dočakal je le tega, da so mu pobelile glavo. Konečno se je postaral — jel je izgubljeni energijo. Trpljivost njegova bila je čim dalje podobnejša resignaciji. Prejšnji mir sklonil se je v prečutljivost, in trdi ta vojak postal je cmerih ter se razsolzil o vsakem najmanjem povodu.

Vrhu tega stiskalo ga je včasih najstrašnejše domotožje, ki je je podnečevala katerakoli okolnost: pogled na lastovke, na sive ptice podobne vrabcem, na sneg po gorah, ali ko je čul kak glas, ki je bil podoben slišnemu nekdanj. . . . Naposled gospodovala je nad njim le jedna misel: misel na odpočitek. Polastila se je ona starca popolnem in pogoitnila vsako drugo željo in nadejo. Večni klatež si ni mogel že izmisliti nič bolj poželjnegga, nič dražjega od kakega kotiča, v katerem bi se odpočil in čakal tiho smrti. Morebiti si je uprav zategadel domišljeval, da je največja sreča človeška — le klatiti se ne, ker ga je neka čudna usoda metala tako po vseh morjih in krajih, da mu je malone zapirala sapo. Res je; zatorej je i jemu pristojala takšna skromna sreča, ali bil je že tako privajen prevare, da je mislil o tem, kakor v občé ljudje mislijo o čem nedosežnem. Nadejati se ni smel. Sedaj dobil je v teku dvanajstih ur nenadoma službo, kot bi bila izbrana zanj in vseh na svetu.

Ni čuda torej, da je bil kakor omamljen, ko je zvečer prižgal svetiljko na majaku ter vprašal sam sebe, je li to res in si ni upal odgovoriti si: res je. A mej tem mu je resničnost govorila z nepobitnimi dokazi; zato mu je ura za uro pretekla na balkonu. Gledal je, nasitil, uveril. Zdelo se je, kot bi prvič v življenji videl morje. Leča svetiljkina sipala je v temo velikansk storžec luči, za katerim se je oko starčevo izgubljalo v daljavo popolnem črno, skrivnostno in strašno. Toda daljina ona zdelala se je, da beži k luči. Dolgi kipeči valovi so se v tmuni valili in rjoveč došli otočku do vznožja; tedaj videli so se peneči njih vrhovi blešče se rožnobožno v luči majakovej. Plima rasla je čim dalje bolj in zalivala peščene sipine. Skrivnostni govor oceanov postajal je vedno močnejši in glasnejši, podoben sedaj hrumenju topov, sedaj šumenju lesov gorostasnih, sedaj daljnemu zmedenemu šepetanju glasov človeških. Hipoma je utihnilo. Potem se je na ušesih starčevih odbijalo nekoliko silnih vzdihov, nato neko ihtenje — in znova grozni vzbuki. Veter je zganjal meglo, razganjal pa črne zmršene oblake, ki so zakrivali mesec. Od zahoda jel je pihati čim dalje silneje. Valovi so skakali besno majaku na izdrto skalovje, oblizujoč mu že s peno i podzidje. V daljini rohnel je vihar. Na temnej razburjenej površini zablislilo je nekoliko zelenih svetiljk, razovešenih na jadrenikih ladjinih. Zelene one pikice dvignile so se sedaj kvišku, sedaj nagnile dol, sedaj se majale na desno in na levo. Skavinski šel je v svojo izbo. Vihar počel je tuliti. Tam zunaj so se ljudje na onih ladjah borili z nočjo, s temo, z valovi, v izbici je pa bilo mirno in tiho. Še celo viharja oglasi so slabo prodirali skozi debeli zid in le odmerjeni tik-tak urni zazibal je v spanje utrujenega starca. (Dalje prih.)



Idylla.

Tiha noč razliva
Se čez hrib in plan,
V šumi le pihlja še
Vétrček lahan. —

Zvezdice migljajo
Na nebu čarobno,
O večnej si ljubezni
Pripovedujejo.

Na griči pa za gradom
Stoleten hrast stoji,
A na njegovej veji
Mladenič bled visi, — —

Sè svojim svitom tužnim
Obseva luna ga — —
Mladenič pa na hrastu
Mrtev pred se zija. — —

Kdo želi biti odlikovan?



A.: »Ali si čital plakat, ki vspodbuja vole k razstavi, ako žele biti odlikovani?«

B.: »Da bi vol želel biti odlikovan, tega nisem niti čul nikdar, pač pa se je že govorilo, da bi bil nek državni poslanec rad postal — vitez.«

Milki

I.

Očesci nje plamena dva
Sred morskih sta pečin,
Mornarja, kogar zvbata,
Oj čaka ga pogin.

Očesci nje uganjki dve,
Uganki čudni ste:
Še vsakdo zgubil je srcé,
Če htel je rešit je. —

I jaz sem gledal v nje oči —
Da nikdar bi ne bil:
Oj za trenotek radostni
Sem dal svoj srčni mir.

II.

Če hočeš bit' opevana,
Srce pokloni mi,
Nevarno Milka dražestna,
Nevarno to pač ni:

Vsaj je ko biser hranil bom,
Čestil ko biser svet,
Vsaj je ko biser branil bom
In ljubil srčno vnet.

Če slajši tvoj poljubek bo,
Bo slajši pesenca,
Če boš ljubila bolj srčno,
Boš lepše opevana.

Mato.

Še nekaj.

Kmalu nastopi mesec avgust, to je obletnica doktor Maroni-Koleričeve afere. V to svrho se napravi pred kavarno Imperiale na travniku ograjen prostor, v katerem se bosta obletni dan gorej imenovana bojevala, in sicer prvi s — figo in drugi z moko cunjo. Okoli ograje napravijo se tribune za gledalce, a izjemno samo filosemitem, ali agitatorjem pri občinskih volitvah — contra Rojčic, a la Brass, Orzan & Comp., da bodo vidni našim hribovskim Slovencem, ki so še tako za-biti, da nosijo še svoje krvavo prislužene novce takim v žrelo.

Izgovor.



»Ljuba žena; ne razgrajaj tako, kaj bodo pa ljudje rekli!«

»Naj reko, kar hočejo, a vedeli bodo vsaj, kakov brezverec si in pijanec, da že v soboto začneš popivati in piješ do torka!«

»Kaj jaz brezverec! Ali ni to lepo in prav, da že od sobote zvečer praznujem nedeljo in jo praznujem do torka, kaj!«

Bistroumje.

Hlapec pride v nedeljo po maši domu. Gospodar ga praša:

»No Jože, povej nam no, kaj so pa danes gospod duhovni novega povedali?«

Jože, zvita buča, si misli: Le čakaj, stari, ti jo bom že skoval! Nato pa pravi:

»Gospod duhovni so oznanili: danes praznik, jutri praznik, v torek praznik — skratka: ves teden praznik! Gospodar jo spravi in — molči.

Prihodnja nedelja. Gospodar pride od službe božje domov.

»No oče, kaj so pa danes gospod oznanili,« smeje se, poredno hlapec — spominjajoč se pogovora pred tednom dni.

»Nič posebnega,« odgovori gospodar malomarno, »oznanili so le: danes post, jutri post, v torek post — skratka: ves teden post!!«

Hlapec se namuzne in molče odide.

Toninkova ženitev.

Pavle Toninek se je ženil. Oče njegove izvoljene pride nekega dne k njemu »na ogledi«. Pavle ga vozi in mu razkazuje vse vprek. Slednjič ga pelje tudi v ovčji hlev; imel je revež le dve ovci, kojih ena se je pasla a druga bila je doma.

»Koliko pa imaš ovac, Pavle?« vpraša kmet videti čudom samo jedno ovco v hlevu.

»Dvesto (dve s to),« odgovori samozavestno Pavle Toninek. — Oženil se pa vendar ni. Pravijo, da so mu drugi ljudje iz nevošljivosti ženitev razkopali.

Garantirano.

A: »Ljubi moj prijatelj! Poglej me, kakšen sem. vsak človek me že po nosu pozna, da rad in mnogo vina pijem. Nočem reči, da sem pijanec, a razume se, da mi ta neprimolika nikakor ni ljuba. Povej mi, ljubi moj, kaj naj storim, da si to neljubo rudečico z nosa odpravim.«

B: »Veš kaj, prijatelj, deni se na žgano pijačo in v malo tednih — zagotovim te — zgubil boš rudečico.«

A: »E, kaj praviš! Ni mogoče, saj — —«

B: »No, razumi me! Čem bolj bodeš pil žganje, tem bujneja bode ti barva na nosu. Če pa pri tej pijači ostaneš dosleden, premeni se ti polagoma rudeča barva v — krasno modro! — Tableau!«

O krasne angeljske oči!

Zamán se vpira svitlo-zlato solnce,
Zaman ogreva snežne te vrhé:
Čem bolj obseva, bolj ogreva góre,
Tem lepše, bujneje blesté, — zlaté.

Te divno-krasne, — mrzle visočine! —
Še solnce gorko nima tam moči;
A jaz predrznem se pogled upreti
Do vas, o angeljske oči? —

D. Č.

Pridobljeni mir.

Nekega gospoda je zelo vznemirjal vedno pokajoči hlapec, kedar je z vozom šel mimo njegove hiše. Misli in misli, kako bi se znebil tega nadležnega pokanja. Nekoč si jo pa izmisli. Pokliče hlapca, ki zopet po navadi poka pred hišo, in mu poda osmerko žganja, in ga močno pohvali, kako dobro poka. Hlapec še le bolj poka na to. Tako mu gospod večkrat dá žganja. Kar mu na enkrat pijačo odtegne. Hlapec silno poka in poka, pa nič ne izda.

»Béži, béži,« si misli, »bom jaz tebi zastonj pokal,« in od tistega časa je imel gospod mir.

Najpripravnejši.

Nek pijanec, ki je šel po ulici proti domu, sede na enkrat na kamen pri voglu neke hiše, ker se mu je v glavi vrtilo. Ko ga njegov spremljevalec vpraša, zakaj tukaj sedi, mu pijanec odgovori:

»Vse hiše se sučejo krog mene: zato bom pa jaz tukaj počakal, in kadar bode moja hiša mimo prišla bom pa kar noter skočil.«

Dozorelo.

Nek zdravnik in tesar gresta skupaj po kamenitej ozkej poti. Ne daleč pred njima se pa posveti, kajti bližnja vas je pričela goreti.

»Glejte,« pravi tesar zdravniku čez nekaj časa, »kako se meni pšenica lepo zori.«

Zdravnik molči in tako gresta zopet svojo pot naprej. Na polzkej poti se pa tesar spodtakne in pade po kamenitih gručah tako nesrečno, da si zlomi nogo, in še nekaj družega pohabi.

»Oho,« zaupije zdaj zdravnik, »moja je pa že dozorela!«

Dovtipen običaj.

Na Norveškem imajo dovtipen običaj za razpošiljanje božičnih daril, namreč: darilo zavije odpošiljatelj v mnogo različnih papirjev na katerih vsakega zapiše drug naslov, tako, da zavoj stoprav po dolgem potovanju dospe v prave roke. Misli si moramo toraj, s koliko radovednostjo se odvije slednji papir, ker nihče ni gotov, je li on tisti, kateremu je namenjen zavoj, ali ne; bode li darilo obdržal, ali ga bo moral zopet odposlati.

Naróbe.

Nek gospodar razbije v jezi po kuhinji vso posodo, kar mu je pod roko prišlo. Njegova žena ga zmerja zato in pravi:

»Ti norec ti, kaj si pa naredil?«

Gospodar: »Naredel nič, ampak razbil.«

Ne strinjata se.

Neka zvita beračica si obveže z robcem usta, kakor bi jo zobje boleli, češ da bom več dobila. Neka krčmarica ji dá kos belega kruha in jo popraša, kaj da ji je.

»I zobje me bolé,« odgovori ona kratko. Kruh pa začne beračica takoj hlastno otepati.

»Ali vas ne bolijo zobje?« vpraša jo krčmarica čudé se.

Beračica: »Zdaj ne več, kajti moji zobje so se od bolečine počrneli, kruh je pa bel; ker se pa bela in črna barva ne strinjata, je pa črna barva odjenjala, in zato me ne bolijo več.«

Povabilo.

Dva prosjaka prideta v hišo nekega silno skopega bogatina, in ga poprosita daril.

Bogatin: »I kako vama bom kaj dal, ker sam nimam ničesar!«

Prosjaka: »Potem pa idite z nama!«

Pri kupčiji.

Gospod: »Dajte mi roko, da ostanete mož beseda!«

(Priprost) kmet: »O joj, roke pa že ne dam, ker jo sam tako zelo rabim.«

Večji praznik — boljši tek.

»Meni se pa zdi,« pravi neko budale, »da je Bog o večjih praznikih boljše volje, ko drugekrati.«

»Na čim to spoznaš; Martine?« ga vpraša nek poslušalec.

»I na tem, da mi tudi sv. Duh o večjih praznikih do kake bolje jedi več teka dá!«

Vse — in nič.

Neka pekarica, prišedši zvečer v prodajalnico, kupi kvasu in pravi:

»To noč moram že peči; bila bi že v jutro lahko, kajti imela sem že vse pripravljeno; samo moke, soli in kvasu še nisem imela!«

Čudno!

Nekdo se je bil zaljubil v mlado devojčico, ki pa ni bila devojčica, pač pa morska deklica — sirena. Dvajsetkrat jej je pisal zaljubljenih pisem, a na nijedno ni dobil niti ugodnega, niti neugodnega odgovora. Za dolgo časa potem, se mu je vendar ta svar čudna zdela. Naročil je nekemu svojemu prijatelju, naj bi poizvedel uzrok, zakaj mu devojčica ne odgovori na vsa njegova poslana jej pisma. Čujte! Prijatelj je poizvedel, da njegova ljubica ni ženska, pač pa — sirena, t. j. morska riba v devojčini podobi.

Dvoboj.

Prijatelj piše prijatelju:

»Ljubi prijatelj! Lepo te prosim, da mi posodiš za nekaj dni svoj revolver; huđega sovražnika imam, bojevati se moram z njim, sicer mi ne dá mirú. Zdravstvuj Tvoj Tone.«

Prijatelj rad ustreže prijateljevi želji in — odpošlje mu takoj samokres. Čez par dni dobi prijatelj od prijatelja zopet pismo in v njem črno na belem sledeče:

»Dragi mi! Srčno se ti zahvaljujem za tvojo blago skrb, da si mi prošnjo uslišal. Tvoj izvrsten samokres mi je baš še ob pravi uri prišel, kajti premagal sem z njim svojega krutega in najhujšega sovražnika in ta je bil — glad. Samokres sem pa zastavil. — Zdravstvuj Tvoj Tone.«

Izviren slučaj.

Dva kmeta, jednega so imenovali Čuk, drugega Slon, sta se prepirala za stran jednega oreha, ki je rasel baš na meji zemljišč, obeh gorej imenovanih Čuk je trdil, da je njegova lastnina, da-si ga ni še nikdar posedal; Slon se je držal pa pravic starega posestva. Čuk si misli: čakaj vrag, oreh mi dela odveč škode, tako je košat, da kamor njegova senca seže, ne pridelam ničesar. Kaj ukrene? Preteklo pomlad olupil v nočnem času oreh tako, da je potem usahnil. Pred dnevi pila sta skupaj v krčmi. Čuk reče Slonu:

»Ali si videl, Slon, ali veš, da je oreh usahnil?«

»Vem, vem,« mu Slon odgovori, »Čuk ga je zamoril.«

V gledališči.

V gledališči stala sta dva gospoda skupaj. Prvi se nekoliko prestopi, a tako nerodno, da je drugemu kurje oko dregnil.

»Grom in strela!« zavpil je drugi, »kako se predrznete na moja kurja očesa stopiti?«

Prvi mu čisto mirno odgovori:

»Oprostite, gospod, jaz vaših kurjih oces nisem opazil.«

Nov spomenik v Gorici.

Goriški mestni očetje na manještratu so te dni sklenili v tajni svoji seji, odstraniti iz kamenite piramide na travniku svetega Ignacija ter na njegovo mesto posaditi laškega mučenika — živega tajnika Favettija. Ob znožji spomenika se pa postavi puščica, v katero se bodo metale »palanke«, za nakupljenje zdravil, ali mazil, za Favettijev želoдец. Bravissimi!

Svarilo.

Poglej na zlatostolni Čavén,
Ponosno ki v nebó kipi,
In ta junak naš plešast, slaven,
Že vekov sto in sto stoji!
Pod njim živi ti »nežno« bitje,
Res, v dušo vsiplje ti »nebeški« soj,
Za nje rad vse daš, kri in žitje —
A brate — tega bitja ti se boj!

P.

Kaznovana vsiljivost.



Imovitemu kmečkemu posestniku laskal se je nek писаč, kateremu je »dišalo« imetje kmeta, da ga tako ljubi, da bi dal življenje rad zanj.

»Dajte že vender vaše življenje zame, da bode vsaj konec neslane vaše vsiljenosti!« zavrne ga kmet, uvidevši, kam meri pisarjevo laskanje.

Skrivnostni napis.

Vinko Lapajne.

C O R S I C A .
T H E K L A . E T A .
N I C O T I A N A
C A T H A R . S U M .
I T A .

Rešitev in ime rešitelja v prihodnjem listu.



P. n. g. V. G. v P.: V jednej številki nam ni bilo moči vsega priobčiti, ker nam je prekasno došlo in so bile vse ostale strani že stavljene. Srčni pozdrav! Na svidenje!

„Rogač“ izhaja 10. in 25. dan vsakega meseca na celi pólí četvorke ter stoji po pošti prejemán celo leto 3 gld. 20 kr., pol leta 1 gld. 60 kr., četrť leta 85 kr.; za Ljubljano celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., četrť leta 80 kr.; izven Avstrije celo leto 4 gld. Posamične številke so po 15 kr. — Naročnino sprejema upravništvo, dopise pa lastništvo in uredništvo v »Narodni Tiskarni« v Ljubljani. — Tiska »Narodna Tiskarna«.